

Special Richtlijn vakbekwaamheid

**Special
Richtlijn
vakbekwaamheid**

Europese richtlijn vakbekwaamheid	6
Nieuwe eisen om beroepschauffeur te worden	
Buschauffeur worden	7
Vrachtautochauffeur worden vanaf september 2008 / september 2009	8
Examentrajecten in beeld	8
Conversie theorie-examens	11
Theorie-examens	14
Praktijkexamens	14
Praktijktoetsen	14
Certificering praktijktoetsen	16
Chauffeursdiploma verdwijnt	16
Alleen rijbewijs halen?	17
Wijzigingen voor actieve bus- en vrachtautochauffeurs	
Nascholing verplicht voor ervaren chauffeurs	17
Nascholing verplicht voor nieuwe chauffeurs	18
Nascholing: niet alleen verplicht, ook nuttig	18
Verlopen vakbekwaamheid	19
Vrijstellingen nascholing	19
Onderwerpen nascholing	19
Zowel vrachtauto- als buschauffeur?	20
Certificering van nascholing	
Simulatie in de nascholing	21
Certificering cursussen	21
Colofon	21

Europese richtlijn vakbekwaamheid

In de Europese Richtlijn vakbekwaamheid worden eisen gesteld aan aspirant beroepschauffeurs. Daarnaast worden actieve bus- en vrachtautochauffeurs verplicht nascholing te volgen.

Na ruim drie jaar van intensieve voorbereiding in samenwerking met vele partijen, is de Richtlijn voor buschauffeurs in september 2008 in Nederland ingevoerd en krijgen de vrachtautochauffeurs vanaf 2009 te maken met de veranderingen. In deze special een overzicht van de veranderingen voor:

- iedereen die bus- of vrachtautochauffeur wil worden
- actieve buschauffeurs en vrachtautochauffeurs

Tot slot is in deze special informatie opgenomen voor opleiders die voor certificering van hun praktijktoetsen en/of hun nascholingscursussen in aanmerking willen komen.

Voor meer informatie en het downloaden van specifieke documenten, zoals toetsmatrijzen en certificeringseisen, raadpleeg onze website: www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Nieuwe eisen om beroepschauffeur te worden

Alle houders van een rijbewijs D, afgegeven vóór 10 september 2008 en rijbewijs C, afgegeven vóór 10 september 2009, zijn vrijgesteld van het behalen van de basiskwalificatie vakbekwaamheid. Zij hoeven vanaf die data nog géén geldige code vakbekwaamheid op het rijbewijs te hebben. Werken zij beroepsmatig als chauffeur? Dan dienen zij wel nascholing te gaan volgen. Er is afgesproken dat zij in de eerste periode van verplichte nascholing geen vijf, maar zeven jaar de tijd krijgen om hieraan te voldoen. Dit betekent dat zij uiterlijk op 10 september 2015 (voor huidige buschauffeurs) of 10 september 2016 (voor huidige vrachtautochauffeurs) een geldige code vakbekwaamheid op het rijbewijs moeten hebben. Vanaf die data dient elke beroepschauffeur over zo'n geldige code te beschikken.

Buschauffeur worden

Als iemand beroepschauffeur wil worden moet hij een aantal theorie- en praktijkexamens afleggen.

Praktijkexamens

Naast het praktijkexamen moet een kandidaat twee toetsen doen:

- een praktische toets bus
- een toets besloten terrein of een toets op een simulator

Een instructeur van de opleider neemt deze toetsen af onder toezicht van CCV. Dit laatste betekent dat CCV onaangekondigd steekproeven kan uitvoeren om te kijken of de toets volgens de afspraken verloopt.

Daarnaast blijven de huidige praktijkexamens D en DE bestaan. Een examiner van CCV neemt deze examens af.

Theorie-examens

Naast de praktijktoetsen en het praktijkexamen moet de kandidaat de volgende theorie-examens halen:

1. theorie-examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek): 50 meerkeuzevragen
2. theorie-examen Vakbekwaamheid deel 2 D (overige zaken): 50 meerkeuzevragen
3. theorie-examen Vakbekwaamheid deel 3 D (drie cases): 45 vragen

Het praktijkexamen kan worden aangevraagd zodra de eerste twee theorie-examens zijn behaald. Het derde theorie-examen en de praktijktoetsen mogen ook na het praktijkexamen worden afgelegd.

Kandidaten die wel hun rijbewijs willen halen, maar niet hun vakbekwaamheid, volgen een examentraject zonder praktijktoetsen en het derde theorie-examen. Zie hiervoor pagina 17.

Vrachtautochauffeur worden vanaf september 2008 / september 2009

Voor aspirant vrachtautochauffeurs geldt de nieuwe kwalificatiestructuur (blz. 7) pas vanaf 7 september 2009. Tot september 2009 gaat al wel een aantal van de wijzigingen ook voor deze chauffeurs in. Zie hiervoor de schema's op pagina 10.

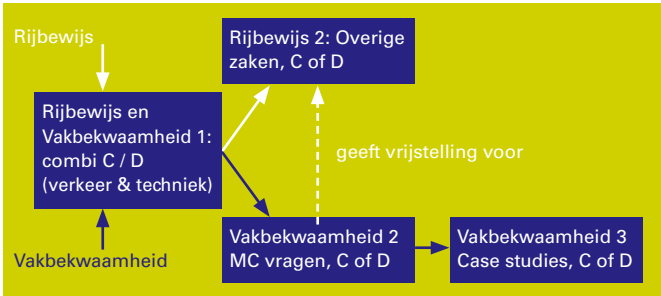
Tot september 2009 moet een aspirant beroepschauffeur goederenvervoer de volgende examens doen:

- theorie-examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek): 50 meerkeuzevragen
- theorie-examen Vakbekwaamheid deel 2 C (overige zaken): 50 meerkeuzevragen
- praktijkexamens C en eventueel CE

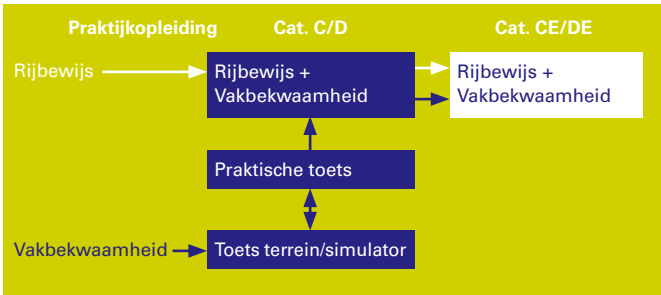
Examentrajecten in beeld

Hieronder staan de nieuwe examentrajecten in schemavorm weergegeven.

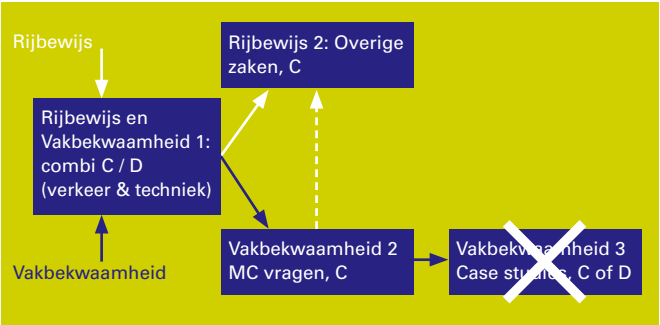
Theorie-examens D vanaf september 2008 en C vanaf 7 september 2009

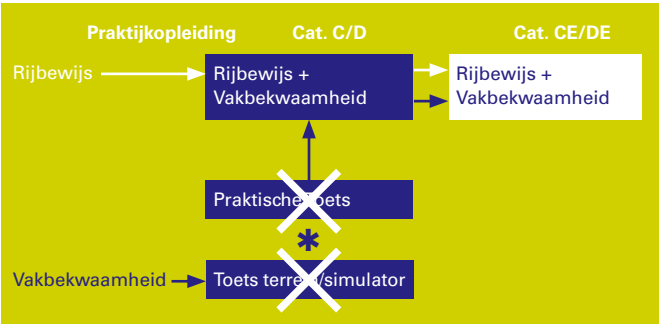
Praktijkexamens D vanaf september 2008 en C vanaf 7 september 2009

Theorie-examens C tot 7 september 2009

Praktijkexamens C tot 7 september 2009

Theorie-examens

De onderwerpen verkeer en techniek zijn samengevoegd in één theorie-examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek).

Het examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek) is bovendien hetzelfde examen voor zowel buskandidaten als vrachtautokandidaten en bestaat uit 50 meerkeuzevragen.

Het examen Rijbewijs deel 2 C of D of Vakbekwaamheid deel 2 C of D behandelt de vervoersadministratieve onderwerpen, zoals rij- en rusttijden en vergunningen. Het examen voor het rijbewijs bestaat uit 40 meerkeuzevragen en het examen voor de vakbekwaamheid uit 50 meerkeuzevragen.

Het examen Vakbekwaamheid deel 3 C of D gaat ook over vervoersadministratieve onderwerpen en bestaat uit drie cases. De cases hebben betrekking op de praktijksituatie in het busvervoer of het goederentransport over de weg. Per case krijgt de kandidaat 15 meerkeuzevragen met drie antwoordmogelijkheden. Voor het gehele examen zijn dit dus 45 vragen.

De toetsmatrijzen van alle theorie-examens zijn te vinden op www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Praktijkexamens

In de praktijkexamens C, CE, D en DE verandert niet veel. Bovendien heeft CCV deze veranderingen al ingevoerd met ingang van 1 juli 2008. Dit is gedaan om de aansluiting met het vernieuwde rijexamen B te behouden.

Praktijktoetsen

Toets besloten terrein of simulator

Tijdens de toets besloten terrein toetst de opleider de vaardigheid van de kandidaat in voertuigcontrole en manoeuvreren.

Indien voor een simulator wordt gekozen in plaats van het besloten terrein, dan gelden andere aandachtsgebieden. Deze toets focust op verkeersdeelname en bijzondere omstandigheden.

De toetsmatrijs toets besloten terrein / toets simulator, de scenario's voor het besloten terrein, de inrichtingseisen en de minimale technische eisen aan de simulator en de simulator-database zijn te vinden op www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Praktische toets bus

Naast de toets besloten terrein / de toets op de simulator neemt de opleider ook nog een praktische toets af. Tijdens deze toets is er bij buskandidaten vooral aandacht voor:

- beroepshouding
- reageren op wensen, behoeften en gedragingen van passagiers aan de hand van voorbeelden
- veilig vervoeren van bagage (verdeling, vastzetten)
- voorkomen van criminaliteit en illegaliteit
- voorkomen van fysieke risico's
- invullen van een Europees schadeformulier
- maatregelen bij noodsituaties

De toetsmatrijs voor de praktische toets en de bijbehorende scenario's en inrichtingseisen zijn te vinden op www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Praktische toets vrachtauto

Voor kandidaten die hun vakbekwaamheid vrachtauto willen halen is er met ingang van september 2009 een praktische toets. Tijdens deze praktische toets is er vooral aandacht voor:

- het laden en lossen en vastzetten van lading
- voorkomen van criminaliteit en illegaliteit
- voorkomen van fysieke risico's
- invullen van een Europees schadeformulier
- maatregelen bij noodsituaties

De toetsmatrijs is te vinden op www.richtlijnvakbekwaamheid.nl
De uitslagen van de theorie-examens en de praktijktoetsen zijn 2 jaar geldig.

Conversie theorie-examens

CCV converteert alle geldige theorie uitslagen per september 2008. In de hierna volgende overzichten is te lezen welke theorie-examens een kandidaat nog moet doen, als hij in het bezit is van één of meerdere geldige uitslagen van vóór september 2008. Kandidaten die in het bezit zijn van een geldige uitslag Verkeer of Techniek, behaald voor september 2008, kunnen het nieuwe examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek) per module afleggen. Uiteraard geldt dit alleen zolang de uitslag van het behaalde vak nog geldig is.

Kandidaat D: conversie theorie-examens vakbekwaamheid

<i>Voor 09-2008 geslaagd voor het (de) examen(s):</i>	<i>Moet per 09-2008 de onderstaande examens nog doen:</i>
Verkeer	Module techniek Vakbekwaamheid deel 2 D Vakbekwaamheid deel 3 D
Techniek	Module verkeer Vakbekwaamheid deel 2 D Vakbekwaamheid deel 3 D
Administratie	Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1
Verkeer en Techniek	Vakbekwaamheid deel 2 D Vakbekwaamheid deel 3 D
Verkeer en Administratie	Module techniek
Techniek en Administratie	Module verkeer

Kandidaat C: conversie theorie-examens vakbekwaamheid

<i>Voor 09-2008 geslaagd voor het (de) examen(s):</i>	<i>Moet om in bezit te komen van vakbekwaamheid tussen 09-2008 en 09-2009 de onderstaande examens doen</i>
Verkeer	Module techniek Vakbekwaamheid deel 2 C
Techniek	Module verkeer Vakbekwaamheid deel 2 C
Administratie (BAGS)	Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1
Verkeer en Techniek	Vakbekwaamheid deel 2 C
Verkeer en Administratie (BAGS)	Module techniek
Techniek en Administratie (BAGS)	Module verkeer

Kandidaat C: conversie theorie-examens vakbekwaamheid vanaf september 2009

<i>Voor 09-2009 geslaagd voor het (de) examen(s):</i>	<i>Moet per 09-2009 de onderstaande examens doen:</i>
Techniek (behaald voor september 2008)	Module verkeer Vakbekwaamheid deel 2 C Vakbekwaamheid deel 3 C
Administratie Goederen (BAGS) (behaald voor september 2008)	Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1
Vakbekwaamheid deel 2 C	Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 Vakbekwaamheid deel 3 C
Techniek (behaald voor september 2008) en Administratie Goederen (BAGS)	Module verkeer
Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1	Vakbekwaamheid deel 2 C Vakbekwaamheid deel 3 C

Kandidaten C vakbekwaamheid die voor 7 september 2009 het chauffeursdiploma goederenvervoer hebben behaald zijn vrijgesteld van het theorie-examen Vakbekwaamheid deel 3 C. In alle bovenstaande situaties geldt dat het laatste examen moet zijn behaald voordat de geldigheidsduur van de andere onderdelen is verstreken (theorie en praktijk).

Certificering praktijktoetsen

Voordat de opleider een toets mag afnemen, moet CCV de toets certificeren. Opleiders kunnen de praktijktoetsen bij CCV aanmelden voor certificering. Als de toetsen gecertificeerd zijn worden ze gepubliceerd op de website. Op de website kan een kandidaat zien of de toetsen van de opleider gecertificeerd zijn. De opleider neemt alle toetsen af onder toezicht van CCV.

Dat betekent dat CCV steekproeven doet om te kijken of de toets op de juiste wijze wordt uitgevoerd. Opleiders moeten dan ook minimaal vijf werkdagen van tevoren aan CCV melden waar en wanneer een toets zal plaatsvinden. De deelnemers aan de toets moeten een dag van te voren doorgegeven worden. De uitslag van de toets moet de opleider ook melden, binnen 3 dagen na de toets.

Deze zogenaamde aan- en afmelding is een functionaliteit in TOP Internet.

Chauffeursdiploma verdwijnt

Het chauffeursdiploma zoals we dit nu kennen, zal met de invoering van de Richtlijn langzaam uit het straatbeeld verdwijnen. In plaats daarvan komt een code vakbekwaamheid op het rijbewijs. Dit is de code 95. Deze code komt achter de rijbewijscategorie te staan. Achter de code komt de datum te staan waarop de geldigheid van de code verstrijkt.

Nieuwe chauffeurs krijgen vanaf september 2008 (D) of september 2009 (C) de code 95 achter de relevante categorie na het behalen van alle examens en toetsen. Deze code is vijf jaar geldig.

Bestaande chauffeurs die het rijbewijs voor 10 september 2008 of 10 september 2009 al hadden, krijgen een code 95 achter de betreffende categorie alleen als ze de 35 uur nascholing al hebben gevolgd (bij eerstvolgende omwisseling of vernieuwing van het rijbewijs).

Na het behalen van de basiskwalificatie ontvangt u een wanddiploma van CCV.

De RDW verzorgt de voorlichting over de code vakbekwaamheid op het rijbewijs. Voor meer informatie neem contact op met de RDW op telefoonnummer 0900 07 39 (€ 0,10 p.m.).

Alleen rijbewijs halen?

Niet iedereen hoeft of wil zijn vakbekwaamheid halen. Voor sommige chauffeurs volstaat het rijbewijs. Het examentraject voor deze kandidaten ziet er als volgt uit:

- theorie-examen Rijbewijs en Vakbekwaamheid deel 1 (verkeer & techniek);
- theorie-examen Rijbewijs deel 2 C of D
- praktijkexamen C of D en daarna eventueel CE of DE

Wijzigingen voor actieve bus- en vrachtautochauffeurs

Nascholing verplicht voor huidige chauffeurs

De Richtlijn vakbekwaamheid bepaalt dat vrachtauto- en buschauffeurs hun vakbekwaamheid (nu: chauffeursdiploma) alleen kunnen behouden als ze nascholing volgen. De verplichte nascholing moet leiden tot:

1. veiligere Europese wegen en dus minder ongevallen
2. minder CO₂ uitstoot en dus een beter milieu
3. een beter imago van het chauffeursvak

Buschauffeurs hebben zeven jaar (van september 2008 tot september 2015) de tijd om de eerste 35 uur nascholing te volgen. Deze nascholing moet bestaan uit uitsluitend gecertificeerde cursussen.

Vrachtautochauffeurs moeten de eerste 35 uur nascholing ook binnen zeven jaar volgen; tussen september 2009 en september 2016. Voor vrachtautochauffeurs telt de nascholing die zij volgen vanaf 1 maart 2009 ook al mee als verplichte nascholing.

Daarna moeten de chauffeurs hun vakbekwaamheid iedere vijf jaar verlengen, steeds door het volgen van 35 uur nascholing.

CCV adviseert chauffeurs om jaarlijks een deel van de nascholing te volgen en niet alle nascholing op het laatste moment te plannen. Voor de verlenging van de vakbekwaamheid maakt dat namelijk niet uit. Ongeacht het moment van de nascholing wordt

de einddatum van de code ofwel 10 september 2020 (voor D) of 10 september 2021 (voor C). Als iedereen tot het laatste moment wacht, zou er een capaciteitstekort bij de opleidingen kunnen ontstaan. Met als gevolg dat chauffeurs hun vakbekwaamheid niet tijdig kunnen verlengen.

Nascholing verplicht voor nieuwe chauffeurs

Iedereen die vanaf september 2008 (bus) of september 2009 (vrachtauto) zijn vakbekwaamheid behaalt, valt direct binnen de vijfjaarlijkse nascholingscyclus. Voor nieuwe chauffeurs geldt dus niet de eenmalige langere termijn van zeven jaar, die voor huidig werkzame chauffeurs wel geldt.

Nascholing: niet alleen verplicht, ook nuttig

In de eerste plaats moet nascholing natuurlijk leerzaam zijn en bijdragen aan de doelen van de Richtlijn. Maar het mag natuurlijk ook leuk zijn. CCV heeft samen met de sector geprobeerd om de nascholing zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de vraag van chauffeurs en hun werkgevers. Zo levert de nascholing een maximaal rendement op. Dat betekent dat:

1. er heel veel keuze is (ongeveer 80 nascholingscursussen op dit moment)
2. er zijn praktijktrainingen opgenomen waarbij de chauffeur achter het stuur plaatsneemt
3. de cursussen zeer praktijkgericht zijn

Een chauffeur kan in overleg met de werkgever zijn eigen programma samenstellen, dat zoveel mogelijk aansluit bij de dagelijkse beroepspraktijk. Er is dus niet één voorgeschreven programma. De enige eis is dat van de 35 uur nascholing een chauffeur minimaal één dag (7 uur) een praktijktraining moet volgen.

De chauffeur kan via mijn.ccvexamenhuis.nl zelf kijken hoeveel uren nascholing er voor hem geregistreerd staat.

Verlopen vakbekwaamheid

Stel dat het een chauffeur om een of andere reden niet lukt om aan de verplichting tot nascholing te voldoen. Dit heeft als gevolg dat hij zijn vak niet meer mag uitoefenen. Zijn vakbekwaamheid is als het ware verlopen. Als hij daarna besluit zijn oude vak toch weer op te pakken, dan moet hij zijn vakbekwaamheid weer activeren. Dit doet de chauffeur door 35 uur nascholing te volgen. Pas na 35 uur nascholing, mag hij weer beroepsmatig rijden. Hij hoeft dus niet opnieuw een examen te doen.

Vrijstellingen nascholing

Op dit moment hebben sommige groepen chauffeurs vrijstelling van het chauffeursdiploma. Hierin verandert niets.

Brandweerlieden, politiemensen e.d. vallen onder de vrijstelling.

Chauffeurs die zijn geboren voor 1 juli 1955 kunnen de nascholing op vrijwillige basis volgen. Er zijn nog meer vrijstellingen. Een volledig overzicht is te downloaden via

www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Voor specifieke vragen over vrijstellingen en de handhaving daarvan kan contact worden opgenomen met de Inspectie Verkeer en Waterstaat.

Onderwerpen nascholing

CCV heeft samen met de branche een inventarisatie gemaakt van bestaande cursussen die onder de onderwerpen van de richtlijn vallen. Dit zijn er op dit moment ongeveer tachtig. Een overzicht hiervan is op de website te bekijken. Ook zie je hier voor hoeveel uur nascholing de cursus telt.

Het overzicht is dynamisch. Opleiders kunnen voorstellen voor nieuwe cursusonderwerpen bij CCV indienen en deze, na goedkeuring van het ministerie, op het cursusoverzicht laten zetten. Download een complete lijst van nascholingscursussen en minimumeisen per cursus via de website

www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Aanvragen van een certificering kan ook via de website.

Voorbeelden nascholing buschauffeurs:

- Cursussen voor het diploma Touringcarvervoer
- Digitale tachograaf
- Praktische talenkennis voor de chauffeur
- Sociale vaardigheden
- Bedrijfshulpverlening
- Het Nieuwe Rijden

Voorbeelden nascholing vrachtautochauffeurs:

- ADR
- Lading zekeren
- Heftruckchauffeur
- Chauffeur Lange Zware Voertuigen
- Chauffeur Veetransport

Zowel vrachtauto- als buschauffeur?

Als een chauffeur vakbekwaam is, zowel voor personenvervoer als voor beroepsgoederenvervoer, dan hoeft hij slechts één keer 35 uur nascholing te volgen per vijf jaar en niet 70 uur.

Certificering van nascholing

Simulatie in de nascholing

In de richtlijn staat dat chauffeurs ook nascholing mogen volgen op de simulator. De simulators moeten voldoen aan minimale technische eisen. Daarnaast stelt CCV eisen aan de database. Alleen simulators die zijn goedgekeurd door CCV kunnen worden ingezet.

Alle documenten zijn te downloaden via www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Nascholingscursussen

Iedereen die opleidingen verzorgt kan nascholingscursussen aanmelden bij CCV om ze voor nascholing te laten meetellen. De cursussen moeten uiteraard onder de vastgestelde onderwerpen vallen.

CCV stelt daarbij ook minimumeisen aan de cursussen zelf. Zo zijn er bijvoorbeeld eisen voor de inhoud van de cursus, de kwalificaties van de instructeur, de minimumduur, het wagenpark en de cursusruimte. Deze eisen kunnen per cursus verschillend zijn. Download het cursusoverzicht inclusief de minimumeisen via www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

Colofon

Deze special is een uitgave van de divisie CCV van het CBR (Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen). Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De meest actuele informatie staat op www.richtlijnvakbekwaamheid.nl

CCV
Postbus 1810
2280 DV Rijswijk ZH
Telefoon (070) 372 07 00

Internet www.ccvexamenhuis.nl

Copyright © CCV 2009
CBRCCV-005-0509